

BESLUT "NATURRESERVAT PRÄSTBUAN": 1998-02-11
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT PRÄSTBUAN"
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT PRÄSTBUAN"

*****

GAGNEFS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Miljö- och bygg-
nadsnämnden

Sammanträdesdatum

1998-02-11

§ 32

BILDANDET AV NATURRESERVATET PRÄSTBUAN
(5 bilagor)

BESLUT

Miljö- och byggnadsnämnden förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1991:641) ett område, som avgränsas med innerkanten av en streckad linje på bifogad beslutskarta (bilaga 2), som naturreservat.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Naturreservatets namn skall vara Prästbuan.

Ändamålet med reservatet är att för framtiden bevara ett representativt skogsområde av höglägeskaraktär samt att ge möjlighet till friluftsliv, rekreation och vetenskaplig forskning i en orörd natur. Naturliga processer i skogsmarken skall få ha sin gång och dana området mot ett urskogsliknande tillstånd.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen (1976:484 omtryckt 1987:939, 9 § därefter ändrad 1991:1165) vilka anges nedan.

A. Föreskrifter med stöd av 8 naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt är det förbjudet att

1. uppföra byggnad eller anläggning, såsom väg, vändplan eller P-plats,
2. spränga, gräva, schakta, muddra, utfylla, tippa, dämna, dika eller skyddsrika,
3. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, silt, lera, matjord, torv eller vass,
4. anlägga mark- eller luftledning,

5. anordna upplag,
6. röja, gallra, avverka, markbereda, plantera, så eller utföra annan skogsvårdande åtgärd,
7. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar, gräva upp eller plocka örter, mossor, vedsvampar och lavar,
8. göra upp eld på annat än anvisad plats,
9. jaga på annan tid än 1/10 - 1/3. Jaga fågel samt bedriva jakt med fälla eller dylikt,
10. framföra fordon i terrängen om detta inte är snöskoter och framförs på skoterled på snötäckt mark,
11. anlägga jaktpass, jakttorn e.d. samt hugga eller röja siktgator,
12. tillföra mineral, skogsgödsla eller använda kemiska och biologiska bekämpningsmedel.

Föreskrifterna utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Punkterna A 6-7 och A 12 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Frånsett föreskrifterna ovan får vid skadeangrepp som hotar närliggande skogsmark kemisk eller biologisk bekämpning användas om det kan ske utan risk för att syftet med reservatet skadas. Bekämpning skall i sådana fall utföras i samråd med skogsvårdsstyrelsen.

B. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdslagen angående markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtas inom området som framgår av bifogad skötselplan.

C. Föreskrifter med stöd av 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet

Utöver vad som gäller i övrigt, är det förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller geologiska naturföremål,
2. skada växande eller döda, stående eller kullfallna träd och buskar. Det är också förbjudet att plocka eller gräva upp örter, mossor, lavar eller vedsvampar,
3. fånga eller insamla djur,
4. framföra fordon i terrängen om detta inte är snöskoter och framförs på snötäckt mark längs skoterled,
5. plantera främmande djur- eller växtart,

6. klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 meter,
7. göra upp eld annat än på anvisad plats,
9. medföra lös hund.
10. tälta.

D. Föreskrifter med stöd av 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet

1. Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd fastställer skötselplanen bilaga 3, som reglerar naturvårdsförvaltningen.
2. Naturvårdsförvaltare skall vara Gagnefs naturvårdsfond.

MILJÖKONSEKVENSER AV RESERVATSBILDNINGEN

Förväntad utveckling

Vegetationen i reservatet kommer att ändras mot ett alltmer urskogslikt natursystem. Den flerskiktade skogen kommer att bestå, troligen kommer lövandelen att minska något. Antalet tallar med hög ålder kommer att öka, samtidigt ökar mängden stående och liggande döda träd. Att mängden död ved ökar gynnar de nedbrytande organismerna.

Flora

Mängden vedsvampar och lavar förväntas att öka kraftigt i reservatet. Reservatet innehåller idag ett antal hotade arter, dessa kommer troligen att kunna etablera livskraftiga bestånd. Idag hotade arter av vedsvampar kommer att ges en möjlighet att kolonisera reservatet.

Fauna

De fåglar som är beroende av gamla träd och stående död ved för bobygge gynnas. De insekter som är beroende av gamla döende och döda träd samt lågor i olika stadier av nedbrytning kommer att gynnas. Den orörda skogen kan också bli en fristad för det större viltet och skogsfågel.

Insektsangrepp

Möjligen kommer den orörda skogen att kunna drabbas av angrepp från skadeinsekter som en följd av utebliven "skogsvård". Risk för spridning av skadeinsekter bedöms inte som stor då förutsättningarna för balans mellan skadeinsekter och predatorer på dessa finns.

Mark

Förbudet mot skogsbruk i reservatet medför att det inte kommer att uppstå några skador på marken. Om de anlagda strövstigarna blir livligt frekventerade kan förslitningsskador uppstå på dessa.

Friluftslivet

Reservatet medför viss inskränkning av jakt se A9 samt inskränkningar i allemansrätten då tältning, cykling etc förbjuds och eldning inskränks. Samtidigt medför reservatet att det rörliga friluftslivet får tillgång till ett område med orörd natur med anlagd strövstig och eldplats. Som en samlad bedömning kommer reservatsbildningen att öka upplevelsevärdet för det rörliga friluftslivet samt ge kunskap om hur en urskogsliknande skog ser ut.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Motivering till beslutet

Syftet med reservatet är främst att skydda områdets natur till förmån för det rörliga friluftslivet. Det aktuella området utgör en viktig del för kommuninnevanarnas rörliga friluftsliv. Naturtypen är en mosaik av myr och gles hållmarkstallskog. Med nämnda föreskrifter och bifogad skötselplan (bilaga 3), säkerställs områdets sociala, estetiska och naturvetenskapliga värden. Reservatet ansluter till reservat i Borlänge kommun och reservatsplaner finns i Ludvika kommun, de sammanlagda reservaten bildar en stor enhet. Storleken på det gemensamma reservatet medför stora fördelar för det rörliga friluftslivet och den biologiska mångfalden. Storleken medför att områdets biologi ges en möjlighet till en egen dynamisk process. Dvs att reservatet kan utvecklas utan att vara beroende av utvecklingen på kringliggande mark.

Handläggning av ärendet

I samband med omarronderingen i Gagnefs socken väcktes förslag från Mellanskog om att undanta en del impedimentområden med stora naturvärden som reservat. Gagnefs kommun och Naturvårdsverket enades efter inventering av bl.a. Naturskyddsföreningen att bilda 12 reservat inom omarronderingsområdet. Gagnefs naturvårdsfond bildades för att samordna och skapa möjlighet för att finansiera reservatsbildningen. Naturvårdsfonden består av Naturskyddsförenings Gagnefskrets, Friluftsförbundet i Gagnefs, kommunens naturvårdshandläggare, en representant för varje politiskt block samt ordförande från naturvårdsorganet. Reservatsplanerna har finansierats med hjälp av bidrag från Gagnefs kommun, Naturvårdsverket, EU:s Life-fond, olika fonder samt företag och privatpersoner. Sveriges riksdag har föreslagit att området skall ingå i det europeiska nätverket av reservat "Natura 2000". Ärendet handläggs av Gagnefs miljökontor som är naturvårdshandläggare i samråd med Gagnefs Naturvårdsfond.

Länsstyrelsen har 1997-05-14 delegerat rätten att inrätta naturreservat Dnr 230-4570-97 till Gagnefs kommuns miljö- och byggnadsnämnd.

Detta beslut har fattats av miljö- och byggnadsnämnden i Gagnefs kommun.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även synpunkter från skogsvårdsstyrelsen, länsstyrelsen, Gagnefs naturvårdsfond, Naturskyddsföreningens Gagnefskrets, Friluftsförbundet i Gagnef, Räddningstjänsten i Gagnef, Gagnef-Mockfjärds jaktvårds-krets, Dalarnas jaktvårdsförbund och Borlänge kommuns naturvårdshandläggare inhämtats.

Förslag till beslut har varit på remiss. Samtliga remissinstanser är positiva till bildande av reservat. Synpunkter på reservatsföreskrifterna har inkommit från olika föreningar.

Gagnef-Mockfjärds jaktvårds-krets vill inte ha några restriktioner på jakten. Dessa synpunkter har inte kunnat beaktats. Jakt på fågel skulle strida mot EU:s fågeldirektiv och en tidigareläggning av jakten skulle i alltför stor utsträckning störa det rörliga friluftslivet.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Beslutskarta
3. Skötselplan
4. Registeruppgifter
5. Fastighetsregister

*****

Bilaga 3

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET PRÄSTBUAN

Naturreservatet Prästbuan skall i största möjliga utsträckning lämnas för fri utveckling. De uppmärkta leder som går genom reservatet skall skötas så att minsta möjliga påverkan på naturen sker. Strövstigar i reservatet skall anläggas med beaktande av att minsta möjliga påverkan på naturen uppstår.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET PRÄSTBUAN GAGNEFS KOMMUN

I	ALLMÄN BESKRIVNING
1	ADMINISTRATIVA DATA (Se registeruppgift)
2	GRUNDEN FÖR BESLUTET SAMT FÖRESKRIFTER (Se reservatsbeslutet)

3.1 Naturförhållanden

Naturen i Prästbuans naturreservat består av en mosaik av myrmark och höglägestallskog, området ligger mellan 400-500 meter över havet. Den höga höjden och det kräva klimatet har skapat en natur av norrländsk typ.

3.2 Kulturhistoriska förhållanden

Prästbuan har fått sitt namn från Prästbodarnas fäbod som ligger i anslutning till reservatet. Prästbuan är en gammal fäbod med en kulturhistoriskt värdefull miljö vad avser byggnader och inägomark.

3.3 Nuvarande markanvändning

Området består av extensivt hävdad skogsmark med flerskiktad skog. Området kommer troligen inom en snar framtid att hysa ett stort antal rödlistade vedsvampar. De olika skogstyperna som finns inom området kommer att medföra att diversiteten inom området kommer att bli hög.

3.4 Tillgänglighet

God tillgänglighet är önskvärd p.g.a. reservatets stora värde för det rörliga friluftslivet. Prästbuan är tillgänglig från den vandringsled som går från Rosen i norr till Prästbodarnas fäbod. I väster är reservatet tillgängligt genom en vandringsled från Södra Tansbodarna. Informationstavla skall anläggas vid vändplan vid Lilla Fjästjärnen och i Prästbodarna med karta över området och i reservatet förekommande strövstigar.

3.5 Anordningar för friluftslivet

Strövstigar och skidleder finns inom området. Reservatets strövstigar och skidleder ansluter till de anordningar som finns i Borlänge kommun. I anslutning till reservatet ligger fäboden Prästbuan där det finns en enklare raststuga, slobod och eldplats. Prästbuan är även en knutpunkt för det ledssystem som finns i området.

3.6 Slitage- och störningskänslighet

Prästbuan är i de våtare partierna känsligt för slitage, besökare bör kanaliseras till strövstigar öven om det finns risk för att dessa kommer att bli upptrampade. Spångning kan utföras på känsliga partier av leder och stigar.

3.7 Källuppgifter

Prästbuans naturreservat samt närliggande Gyllbergsreservatet är upptagen i länsstyrelsens naturvårdsprogram över områden med höga natur och rekreationsvärden. Prästbuan är en utvärderad kulturhistorisk miljö i Dalarnas Museums inventering 1981.

II PLANDEL

1 DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

1.1 Övergripande mål

Prästbuan är idag ett mosaiklandskap av myr och höglägesskog som är tänkt att lämnas för fri utveckling. Området har stor betydelse för det rörliga friluftslivet och strövstigar och skidleder i reservatet skall gynna detta. Naturen utvecklas mot ett urskogsliknande tillstånd såväl utseendemässigt som vad gäller artsammansättning av fauna och flora.

1.2 Generella riktlinjer och åtgärder

Så få skötselåtgärder som möjligt skall vidtas då detta bedöms vara det bästa sättet att gynna önskad utveckling.

1.2.1 Hävd av skogsmarken

Hävd ska ske endast undantagsvis t.ex. för att hålla leder och strövstigar framkomliga.

1.2.5.1 Faunavård

Faunavård får ske endast i undantagsfall och då endast efter samråd med naturvårdsförvaltaren.

1.2.5.2 Jakt

Jakt inom området är tillåten enligt gällande jakttabell med de inskränkningar som anges i beslut, A9.

1.2.5.4 Insektsangrepp

Om insektsangrepp förekommer och visar sig hota angränsande skog skall de åtgärder som då vidtas för att motverka detta medföra så litet ingrepp på reservatet som möjligt. Åtgärder mot insektsangrepp skall ske i samråd med skogsvårdsstyrelsen.

1.2.6 Floravård

För att underlätta för rödlistade vedsvampar att kolonisera området kan efter överenskommelse med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsens miljövårdsenhet vedsvampar inplanteras.

1.2.7 Märkning av reservatsgränser

Prästbuan märks enligt svensk standard SIS 031522.

2 ANORDNINGAR FÖR ALLMÄNHETEN

2.1 Övergripande mål

Reservatet skall vara tillgängligt för allmänheten och allmänheten skall informeras om reservatet.

2.2 Riktlinjer och åtgärder.

Utgående från målsättningen med reservatet, att de skall vara

tillgängliga för allmänheten och med tanke på markens slitagekänslighet, bör besökare styras genom strövstigar. Stigarna skall markeras i terrängen och på informationstavlor.

2.2.1 Information

En informationstavla placeras vid Lilla Fjästjärn och i Prästbodarna som är en knutpunkt i det ledssystem som finns i området.

2.2.2 Leder och stigar

Strövstigar och leder skall utmärkas genom färgmarkering och skyltning. Strövstigen bör dras med beaktande att ett minimum av påverkan på naturen skall behöva ske. Stigar får inte ha en större röjd bredd än 1 meter och skidleder 2 meter.

3 TILLSYN

Ansvar för tillsynen och skötseln av reservatet ligger på Gagnefs Naturvårdsfond.

4 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Gagnefs naturvårdsfond bekostar tillsyn och förvaltningen av reservatet. Skötseln och underhåll av de vandrings- och skidleder i reservatet som går mellan Prästbuan mot Dragberget bekostas och underhålls av Borlänge kommun. Övriga vandringsleder och anläggningar anlagda av Friluftsrådets lokalavdelning i Gagnef bekostas och underhålls av densamma. Underhåll av strövstigar bekostas och utförs av Naturskyddsföreningens Gagnefskrets.

*****

GAGNEFS KOMMUN
Miljökontoret

REGISTERUPPGIFTER Bilaga 4
1998-02-02

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET PRÄSTBUAN

Namn:	Prästbuan
Kommun:	Gagnef
Socken:	Gagnef
Läge:	12 km SSÖ Mockfjärds samhälle, 4 km öster om Södra Tansbodarna angränsande till Ludvika kommun
Kartblad:	Ekonomiska kartan 13581
Koordinater:	x=6699166, y=1459808
Gräns:	Se beslutskarta
Fastighet:	Myrholen 21:2, del av Gagnefs Prästgård 1:1
Naturvårdsförvaltare:	Gagnefs naturvårdsfond
Markägare:	Gagnefs kommun/Västerås stift

Nyttjanderätter:	Jaktarrende
Areal:	94,15 ha
Naturtyp (ha):	Höglägestallskog
Landskapstyp:	Västlig taiga
Naturgeografisk region:	Sydlig boreala kuperade området
Skyddsmotiv:	Värdefullt mosaiklandskap av stor betydelse för det rörliga friluftslivet
Skyddsföreskrifter:	dispensabla, indispensabla samt för skogsmarken
Befintliga anlägg.:	Skid- och vandringsleder
Planerade anlägg.:	Informationstavlor och strövstig
Skötselplan:	Föreskrifter och förvaltning i enlighet med beslut punkt D
Inventeringar:	Se punkt 3.6 i Skötselplan
Övriga dokument:	"
Litteraturhänvisning:	Länsstyrelsens naturvårdsinventering